

Ludwig Denkmal

Im Jahre 1882 ließ Fürst Hugo von Dietrichstein ein stilvolles hölzernes Hegerhaus bei Pollau errichten, das er „Neu Ischl“ nannte. Im Erdgeschoß befand sich die Wohnung des Hegers, im Obergeschoß wohnte die fürstliche Familie zur Sommerfrische. Im daran anschließenden Jagdsalon gab es die Möglichkeit die Jagdgäste des Fürsten unterzubringen. Zur gleichen Zeit wurde hier auch das Pollauer Jagdrevier angelegt. Im Jahre 1912 schenkte Kaiser Franz Josef I. dem langjährigen Botschafter Fürst Hugo von Dietrichstein einige Mufflon-Paare (Wildschafe) aus dem Lainzer Tiergarten. Mit der Zeit wurde das Gehege berühmt und zahlreiche Persönlichkeiten aus ganz Europa kamen hierher auf Besuch. Diesen

Gästen widmete sich der Heger Franz Ludwig, der aus Muschau¹ stammte wo auch sein Vater als Heger tätig war.

Nach dem Münchner Abkommen und dem Anschluss des südmährischen Grenzgebietes im Oktober 1938 unterstand dieses Revier dem Berliner Reichsjagdamt und wurde so zum Jagdgebiet „für jedermann, der im 3. Reich einen Namen hatte“. Im fürstlichen Gästebuch befinden sich Unterschriften von General Joachim Ribbentrop, Generalfeldmarschall Wolfram Freiherr von Richthofen und andere. Auch diesen Gästen widmete sich der Heger Franz Ludwig.

Als sich gegen Kriegsende die Rote Armee näherte, bekam er Angst, dass er durch den Kontakt mit diesen Personen hingerichtet werden könnte. Selbst seine besten Freunde im Ort, die ihn als anständigen Menschen kannten, befürchteten für ihn das Schlimmste. Schließlich wagte er sich nicht mehr im Jagdhaus zu wohnen und grub sich etwa 50m unter diesem Denkmal eine Erdhöhle, wo er mit seiner Familie lebte. Beim Eintreffen der Roten Armee verlor er dann vollends die Nerven, zündete das Jagdhaus an und ging zu seiner Erdhöhle. An Ort und Stelle erschoss er seinen 9-jährigen Sohn Walter, seine 32-jährige Frau Maria, seinen Hund und zuletzt sich selbst. Er wurde nur 39 Jahre alt. Ende April 1945 wurden die Leichen gefunden. Noch viele Jahre nach dem Krieg brachte Förster Krůza Blumen für den ausgesiedelten Dorfbewohner an diesen schicksalhaften Platz.

Wenn sich Waldarbeiter hier trafen, redeten sie immer wieder über dieses Ereignis. Als 1995 der Direktor der Forstverwaltung in Groß Seelowitz² den Vorschlag machte, für den Kollegen Ludwig aus Pollau ein Denkmal zu errichten, fand diese Idee großen Anklang.

So soll dieses Denkmal die Tschechen wie auch die Deutschen daran erinnern, welch menschliche Tragödien so ein fürchterlicher Krieg verursacht, und nicht die Frage aufwerfen, wer daran Schuld ist.

Aus den Unterlagen von Hr. Karl Janíka, Klentnitz,
bearbeitet von der Verwaltung des Naturschutzgebietes Pollau³

¹ Mušov, befand sich vor 1975 im Gebiet des mittleren Staubeckens, Vodní dílo Nové Mlýny II, „Střední nádrž (Věstonická)“ [Mittleres- (Wisternitzer-) Becken].

² Groß Seelowitz oder Seelowitz [Židlochovice], Bezirk Brunn-Land [Okres Brno-venkov], CZ - 17 km südlich vom Brünner Stadtzentrum.

³ aus dem Tschechischen ins Deutsche übersetzt und bearbeitet von Dieter Friedl.

Ludwiczkův pomníček

V roce 1882 dal kníže Hugo Dietrichstein postavit stylovou dřevěnou hájenu na Pálavě a nazval ji „Neu Ischl“. V přízemí byl byt hajného a v patře byl letní byt knížecí rodiny. Nakonec byl ale v hájence zřízen lovecký salonek s možností ubytování pro loveckého oboru. Zároveň v té době začíná na Pálavě zakládat loveckou oboru. V roce 1912 knížeti sám císař ‚František Josef I.‘ posílá darem párek muflonů (divokých ovcí). Obora se stává známou a navštěvují ji osobnosti z celé Evropy. Těmto hostům se věnuje knížecí hajný Franz Ludwiczek, bydlící v hájence Pocházel z Mušova, kde jeho otec byl rovněž hajným.

Po Mnichovu a záboru pohraničí Jižní Moravy v říjnu 1938 spadá tato honitba jako reprezentační přímo pod Reichsjagdamt v Berlíně a přijíždí si sem zalovit „každý, kdo ve III. Říši něco znamená“. V kníže hostů se zachovaly podpisy např. hraběte Ciano von Ribbentropa, generála – polního maršála Richthofena a dalších. Také těmto hostům se jako hajný věnuje Franz Ludwiczek.

Na konci války se blížila Rudá armáda a on dostával strach, že za své, byť služební styky s těmito lidmi bude určitě zlikvidován. Marně mu to vesničané, kteří ho léta znali jako slušného člověka, rozmlouvali. Nakonec už měl strach bydlet i v hájence, a tak asi 50 m dole pod pomníčkem v lese vykopal zemljanku a tam s rodinou žil. Po příchodu Rudé armády nervově zkolaboval, zapálil hájenu a došel k zemljance. Na místě zastřelil svého devítletého syna Waltra, svou třicetivouletou manželku Marii, psa a nakonec sebe. Bylo mu 39 let. Lidé je našli až koncem dubna. Ještě dlouho po válce nalézal na místě tragedie pan lesní Krůza květiny, které tam pokládali odsunutí vesničané při svých návštěvách.

Tuto historii shromáždili zaměstnanci lesního závodu postupně dohromady a často o ní diskutovali. Až v roce 1995 pan ředitel Lesního závodu Židlochovice dostal nápad postavit hajnému Ludwiczkovi na Pálavě pomníček, protože to byl kolega. Myšlenka se setkala s nadšeným ohlasem. Pomníček tak připomíná Čechům i Němcům, že surová válka převálcuje lidské osudy a neptá se, jakou má kdo na ni vinu.

Podle materiálu pana Karla Janíka z Klentnice
zpracovala Správa chráněné krajinné oblasti Pálava⁴

⁴ [ChKO Pálava](#) ... chráněná krajinná oblast Pálava ... Landschaftsschutzgebiet Pollauer Berge